

بسمه تعالی

گزارش سفر مأموریت
شرکت در "اولین اجلاس کمیته متخصصین مشاور بین‌المللی" و مراسم افتتاحیه "شبکه
رشد علم، فناوری و نوآوری بریکس"

مأمور: مژگان یزدیان‌پور
سازمان: شهرک علمی و تحقیقاتی اصفهان

مکان: شهر شیامن، کشور چین
تاریخ: ۱۶-۱۴ نوامبر ۲۰۲۴
(۲۴ تا ۲۶ آبان ۱۴۰۳)

به نام خداوند بخشنده مهربان

گزارش سفر: مأموریت شرکت در "اولین اجلاس کمیته متخصصین مشاور بین‌المللی" و مراسم افتتاحیه "شبکه رشد علم، فناوری و نوآوری بریکس"

شهر شیامن، چین

نوامبر ۲۰۲۴

به منظور ایجاد اتحاد و تقویت همکاریهای بین‌المللی در بین کشورهای عضو بریکس و بر اساس تاکید رئیس جمهور چین در تقویت این شبکه، انجمن تبادلات بین‌المللی چین مبادرت به برگزاری "اولین اجلاس کمیته متخصصین مشاور بین‌المللی" و مراسم افتتاحیه "شبکه رشد علم، فناوری و نوآوری بریکس" نموده است. این مجموعه در نظر دارد با همکاری اعضای پارک علم و فناوری بین‌المللی در چین ایجاد نماید. با عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان بریکس از آغاز سال ۲۰۲۴ و ضرورت نقش آفرینی فعال کشورمان در این سازمان بین‌المللی در عرصه‌های مختلف از جمله در زمینه پارکها و مراکز رشد علم و فناوری، و با توجه به پتانسیلهای موجود در این زمینه، از نماینده ایران نیز بعنوان یکی از اعضا جهت حضور در این رویداد دعوت بعمل آمد.

این برنامه با همکاری انجمن تبادلات بین‌المللی چین، معاونت شهرداری شیامن در حوزه اداره علم و فناوری و دانشگاه شیامن چین برگزار شد.

اهداف برنامه:

- ۱- تقویت و تعمیق ارتباطات و همکاریهای نوآوریهای فناورانه و منابع کارآفرینانه در کشورهای بریکس و سایر بازارهای نوظهور
- ۲- تبادل منابع اطلاعاتی در خصوص مراکز رشد علمی در بین کشورهای بریکس و اقتصادهای نوظهور
- ۳- به روز رسانی اعضا مطابق با آخرین تحولات جهانی
- ۴- تسریع در روند همانندسازی و رشد کشورهای بریکس با شبکههای نوآوری جهانی
- ۵- افزایش بهره‌وری
- ۶- کمک به ایجاد و ساخت شبکه نوآور بریکس
- ۷- با ایجاد شبکه‌ای همکار، هدف اصلی ایجاد یک اکوسیستم کارآمد، همکار، باز، و منحصر بفرد برای رشد نوآوری و کارآفرینی با دخالت ذینفعان مختلف شامل دولتها، شرکتهای، موسسات پژوهشی، و اتاقهای فکر در کشورهای عضو بریکس است.
- ۸- تسهیل تبادل نوآوریهای فناورانه و منابع کارآفرینانه، ترویج دسترسی مشترک به بازارها و منابع با این ابتکار عمل و اهداف آن، الگویی جدید برای همکاریهای فرامرزی در فرایند رشد ایجاد میشود.

فعالیت‌ها و برنامه رویداد:

این برنامه سه روزه شامل جلسات و گفتگو، معرفی اعضا، بازدیدها، تهیه برنامه کاری برای سال ۲۰۲۵ و دریافت نظرات اعضای شرکت‌کننده به شرح زیر بود:

روز اول: ۱۴ نوامبر (۲۴ آبان‌ماه)

برنامه در این روز از ساعت ۸:۳۰ صبح با حرکت به سمت مرکز همایشهای بین‌المللی هتل شیامن آغاز شد.

در ابتدای مراسم، اعضای کمیته مشاورین بین الملل پارک علم و فناوری چین-بریکس برای عصر جدید (از جمله اینجانب) رسماً و با اهدای گواهینامه رسمی منصوب شدند. سپس مراسم افتتاحیه دنبال شد. سخنرانیهای افتتاحیه به ترتیب توسط معاون اداره علم و فناوری شهرداری شیامن، مدیر دفتر پژوهشی همکاریهای منطقه‌ای و چندجانبه موسسه کشورهای روسیه، اروپای شرقی و آسیای مرکزی در چین و رئیس پارک علمی نوآوری بریکس-چین ارائه شد. در این سخنرانیه‌ها بر موارد زیر تأکید شد:

- معرفی شهر شیامن و اشاره به پتانسیلهای خوب آن بعنوان یک شهر علمی، با داشتن حمل و نقل پیشرفته
- ایجاد پارک بریکس-چین برای تقویت همکاریها، انتقال نوآوریها و انتقال فناوری
- تشکیل بریکس بعنوان یک شبکه مستقل قدرتمند و ایفای نقش در عرصه جهانی بعنوان یک پلتفرم بزرگ
- ارائه خلاصه‌ای از دستاوردهای اجلاس بریکس در کازان
- کاهش وابستگی کشورهای عضو به دلار امریکا
- استفاده از پتانسیل اعضا مثلاً به توان بالای ایران و عربستان در بخش انرژی و روسیه و برزیل در بخش کشاورزی اشاره شد.
- بریکس یک مکانیسم صلح آمیز است و در آن به تفاوتها احترام میگذاریم
- چین نقش پل ارتباطی ایفا می‌کند و طی این همکاریها همکاریهای صنعتی و زنجیره عرضه تقویت میشود
- اشاره به چالشهای موجود بین اعضای بریکس: هم به چالشهای داخلی بین خود اعضا (مثل مشکلات چین و هند) و هم به چالشهای خارجی و بیرونی بین هر یک از اعضا با کشورهای خارجی اشاره شد و تأکید شد باید با اتفاق نظر به اجماع رسیده و اهداف مشترک را بیشتر کنیم.
- اشاره به اهمیت همکاریهای علمی فناوری در پلتفرم بریکس و کمک به حل مسائل جهانی و ارائه راه‌های جدید در پاسخ به انقلاب صنعتی، نوآوری، کشاورزی و توسعه سبز، اقتصاد و فناوریهای دیجیتال و..

سپس پیشنهاداتی به شرح زیر ارائه شد:

- تقویت همکاریهای علمی فناوری در سطح بالا
- تجاری سازی تحقیقات علمی فناوری و استفاده از نتایج تحقیق
- بکارگیری فناوری برای رفاه و خدمت به بشریت

همچنین تأکید شد در حوزه‌های زیر چالش و نیاز به اصلاحات داریم:

- هماهنگی هزینه‌ها
- تخصیص بالانس منابع
- انتقال فناوری
- زبان و فرهنگ متفاوت و عدم وجود زبان مشترک بین اعضا
- انتقال و جابجایی افراد با استعدادها و مهارتهای خاص بین اعضا

بهترین راهکار برای رویارویی با چالشها و رفع آنها:

- ایجاد یک مدل نوآوری جدید،
- تقویت همکاریهای علمی، فناوری و نوآوری
- ایجاد همکاریها در زمینه اقتصاد دیجیتال

در جلسه بعداز ظهر، اولین جلسه کمیته مشاور بین الملل بریکس برای پارک علم و فناوری برگزار شد که در آن ۱۲ نماینده مدعو (از جمله اینجانب) به معرفی توانمندیها و پتانسیلهای کشورشان در زمینه علم و فناوری و نوآوری و معرفی پارکهای فناوری پرداختند. این نمایندگان از کشورهای چین، برزیل، روسیه، ایران، هند و مصر بودند. پس از ارائه نمایندگان جلسه جمع بندی و خلاصه مطالب برگزار شد و جلسه در ساعت ۱۹:۰۰ به پایان رسید.

شنیدن توانمندی کشورمان در حوزه علم و فناوری و فعالیت شاخص پارکهای علم و فناوری برای بسیاری از حاضرین بویژه کشورهای برزیل، هند، مصر و آفریقای جنوبی جالب توجه و دور از انتظار بود و در پایان ابراز علاقمندی به همکاری نمودند.

روز دوم: بازدیدها ۱۵ نوامبر (۲۵ آبان ماه ۱۴۰۳)

در برنامه روز دوم بازدیدهای از مراکز و شرکتهایی به شرح زیر تدارک دیده شده بود. این بازدیدها با هدف معرفی پتانسیل شیامن در میزبانی پارک بین الملل و معرفی خدمات قابل ارائه به شرکتهای عضو بریکس بود:

- بازدید از محل پارک علم و نوآوری بین الملل چین-بریکس و مرکز خدمات پارک
- بازدید از شرکت تکنولوژی شیامن
- بازدید از مرکز رشد شیامن
- بازدید از شرکت فعال در زمینه تجهیزات ماهواره‌ای و محصولات چند شرکت در زمینه‌های پزشکی و داروسازی و ساخت و تولید
- بازدید از موسسه محیط زیست شهری، آکادمی علوم چین و بحث و گفتگو

روز سوم: ادامه جلسات و تهیه برنامه کاری ۱۶ : ۲۰۲۵ : ۱۶ نوامبر (۲۶ آبان)

جلسات روز سوم با ارائه سایر نمایندگان عضو از کشورهای امارات، هنگ کنگ و مرکز خدمات جامع چین-بریکس ادامه یافت. سپس، شرایط قانونی سرمایه‌گذاری و حضور در شیامن برای شرکتهای خارجی توسط یک شرکت قانونی بیان شد. ایشان ارائه‌ای تحت عنوان " سرمایه‌گذاری توسط اعضای بریکس در شیامن" ارائه کردند و خدمات قانونی این شرکت برای اعضا را شرح دادند. مواردی که در این گزارش بیان شد عبارت بودند از:

- مکانهای اصلی برای سرمایه‌گذاری در شیامن
- سیستم مدرن صنعتی ۴+۴+۶ که شامل چهار صنعت استراتژیک در حال ظهور (بیومدیسین، مواد جدید، انرژیهای نو، فرهنگ، تورسم و خلاقیت)؛ چهار ستون خوشه صنعتی (اطلاعات الکترونیک، ماشین آلات و تجهیزات، تجارت و لجستیک، خدمات مالی؛ و شش صنعت آینده (نیمه رساناهای G₃، شبکه‌های آینده، مواد استراتژیک جدید، انرژی هیدروژن و ذخیره انرژی، ژن و بیوتکنولوژی، توسعه زیردریاییها)
- ذکر قوانین مرتبط با سرمایه‌گذاری
- ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری در شیامن (شامل سیاستهای مربوطه، تسریع توسعه مبتنی بر نوآوری، اقدامات مربوط به مدیریت مراکز نوآوری تکنولوژی در شیامن، و تبیین موارد ممنوعه و محدودیتهای سرمایه‌گذاری)
- ذکر اسناد لازم برای ثبت شرکت
- نحوه کسب گواهی تجارت
- درخواست صورتحساب
- ویزای کار برای کارکنان خارجی
- واردات و صادرات
- قوانین مالیاتی
- افتتاح حساب بانکی

در ادامه سخنرانی‌هایی درخصوص اهمیت همکاری‌های بین‌المللی، مزایای مرکز رشد و پارک بین‌الملل و چارچوبی برای شروع همکاری‌های ارائه شد.

همچنین پیش‌نویس برنامه کاری سال ۲۰۲۵ جهت بحث و بررسی و تایید نهایی توسط اعضا مطرح و تکمیل شد و طرح کاری ۲۰۲۵ با چهار محور زیر تعیین شد:

- ایجاد یک منبع پروژه
- مکانیسم جریان منابع
- اکوسیستم خدمات رشد
- پیشبرد جمعی پروژه‌های همکاری‌های نوآورانه علمی فناوری دوجانبه و چندجانبه

پس از تشریح هر یک از برنامه‌های کاری سال ۲۰۲۵ توسط میزبان چینی، هر یک از اعضای شرکت‌کننده نظرات و پیشنهادات خود را درخصوص پیش‌نویس تهیه شده ارائه نموده و در فایل مربوطه اضافه و یا حذف گردید. قرار شد فایل نهایی شده پس از جلسه در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گیرد.

در پایان این بخش اینجانب جهت عزیمت به فرودگاه جلسه را ترک کردم و جلسه سایر اعضا با صرف ناهای و تور فرهنگی از یکی از جزایر معروف شیامن ادامه یافت.

قرار شد جلسه بعدی بصورت آنلاین برگزار شود و هر یک از اعضا گزارشی از فعالیت و عملکرد و پیشنهادات خود برای عملیاتی کردن این برنامه ارائه کنند.

